

ת"פ 25364/07 - מדינת ישראל נגד מיניצ'יל אדים

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 18-07-25364 מדינת ישראל נ' אדים

בפני כבוד השופט ארנון איתן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מיניצ'יל אדים

הנאשם

גזר דין (חלקי)

- .1. ביום 20.6.20 הורשע הנאשם במסגרת הסדר טעון, בהתאם להודאותו, בעובדות כתוב אישום מתוקן בעבירות תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 380 לחוק העונשין.
- .2. עפ"י המתוואר בכתב האישום ביום 10.1.18 הגיעו הנאשם אחיו המתלון, אדם חירש ואיים, לחנות "הבית של פיסטוק" המצוייה במעלה אדומים. לטענת הנאשם הוא והמתلون סיכמו מראש כי המתلون ישלם עבור בירה וסיגריות שנטל. כאשר הגיעו סימן המתلون לקופהait, כי הוא מסרב לשלם. הנאשם ניסה לשכנעו מספר פעמים לשלם ומשシリב המתلون לשלם הניף הנאשם בקבוק בירה שהוא בידו, שבר אותו על ראשו של המתلون ועזב את החנות. מראשו של המתلون זב דם.

תסקיר שירות המבחן

- .3. בעניינו של הנאשם הוגש מספר תסקירים, אביה מתוכנן בתמצית.
- .4. ביום 10.11.20 הוגש התסקיר הראשון בעניינו של הנאשם. בתסקיר תואר הנאשם בן 22, רווק המגורר עם הוריו ושניים מאחיו וmobtel מזה כחוודשים. הנאשם מתקשה להתmid במקומות העבודה וuber בין מקומות עבודה רבים. עוד תואר שהנ帀ה עלה עם משפחתו ארצה בהיותו בן 9. הנאשם בגיר 11 שנות לימוד וסובל מבעיות למידה. הנאשם בגיר 11 שנות לימוד. לדבריו סבל מבעיות לימוד ותואר כמופנים ושקט. הנאשם לא שירת בצה"ל עקב פטור שקיבל על רקע רפואי.

- .5. הנאשם צעיר מבין 4 אחים. הוריו המבוגרים מתקיימים מקצבת ביתוח לאומי וכך עשו במהלך כל השנים. הנאשם תיאר שהמשפחה הייתה נתונה מאז ומתמיד במצבה כלכלי ממשית עד כדי מחסור במזון והם נתמכים ברווחה. תואר יחס מרוחק מהוריו אך תקין. הנאשם תיאר קשר קרוב עם האח הגדול ממנו וקשר רווי קונפליקטים עם האח הבוגר - המתلون. הנאשם מתקשה להרחיב אודות הרקע联系ן. הביעתי עם המתلون.

עמוד 1

6. בהתייחסו לעבירה נשוא ההליך מסר הנאשם, כי הוא מודה בביצועה ונוטל עליה אחריות. הנאשם הסביר שלאחר שצרך לאלכוהול עם חבריו נתקל במתלון וביקש ממנו להתלוות אליו לחנות ולרכוש עבורו אלכוהול. הנאשם חש בושה על מעשי חרף היחסים הביעיים בין לבון המתلون. הנאשם תיאר שימוש באלכוהול מאז גיל 18. הוא שלל שימוש לרעה באלכוהול אך הודה בכך שהאלכוהול גורם להתנהגות אלימה מצד והביע רצון להיגמל מהשימוש בו.
7. בגורם הסיכון ציין שירות המבחן את התרשםותו מיכולות בסיסיות נמוכות של הנאשם, היותו מופנים ובעל דימוי עצמי נמוך, בעל קושי לתת אמון ונדר תמייה משפחתיות מתאימה אשר פונה לשימוש באלכוהול לצורך התמודדות עם קשיים. תואר שה הנאשם התקשה לנחל קשר בטוח ויציב עם שירות המבחן. מצד שני תואר חריף קשיש - הנאשם הצליח לשמור עד כה על גבולות פנימיים בך שזויה לו מעורבותו הראשונה בפלילים. במצב דברים זה מצא שירות המבחן של הנאשם נזקקות טיפולית גבוהה, ועל כן התבקשה דחיה לצורך שילובו בהליך טיפול.
8. ביום 1.3.21 הוגש תסجيل משלים. בתסجيل עדכן שירות המבחן, כי במהלך פגישה עם הנאשם מסר האخر כי המרכיבות ביחסו למול המתلون נובעת מהתפרצויות של המתلون בשנות ילדותו של הנאשם, אשר נבעו מקשישים רגשיים על רקע מוגבלותיו הפיזיות, ואת היעדר ההגנה מהוריו באותו נסיבות, אשר אילצו את הנאשם להסתגר בחדרו. בהתייחסו לשימוש שעווה באלכוהול טען הנאשם שהוא שותה רק בסופי שבוע, וכי הדבר מסיע לו בהתמודדות הרגשית. שירות המבחן התרשם כי אכן לא קיימת נזקקות טיפולית בנושא התמכרות.
9. בשיחה עם אבי הנאשם אישר האב את היחסים המרוחקים בין בני המשפחה וכן את יחסיהם המורכבים של הנאשם והמתلون, כאשר כל אינטראקציה ביניהם מסתיימת בריב קולי המסתם בהסתגרות של הנאשם בחדרו. האב התחייב לתרום בנאים סביר תחשותיו כלפי המתلون. בתום הדברים ציין שירות המבחן כי התנהגותה של הנאשם כמתואר בכתב האישום מובנת לאור נסיבות חיש המורכבות וכי ישנו הכרח בשילובו טיפול שיקומי לצעירים במצבו. שירות המבחן סימם דבריו בהמלצת להטיל על הנאשם צו מבחן לשנה ובמקביל להטיל עליו עונש הרתעתי בדמות התחייבות כספית. עוד המליץ שירות המבחן, בשם לב לגילו של הנאשם, לבטל את הרשותו בדיון.
10. בדיון ביום 4.3.21, לאחר שהצדדים טענו לעניין העונש - כאשר המאשימה בבקשתה שלא לאמץ את המלצות הتسקיר, בנגדוד לעמדת ההגנה, ציינתי שנוכח חומרת העבירה, לא בנקול ניתן לקבל את המלצות שירות המבחן, ועל כן ביקשתי משירות המבחן לשלב תחילת את הנאשם בהליך שיקומי, טרם ייגזר עונשו.
11. בתסجيل משלים מיום 8.7.21 ציין שירות המבחן שעלה קושי לשלב את הנאשם בקובוצה טיפולית, זאת לאור התפשטות נגיף הקורונה ולאור קשיים טכניים נוספים, עם זאת - הנאשם המשיך להביע נכונות להשתלב הטיפול ואף עדכן שהמצב המשפחי רגוע ויציב וכי הוא השתלב בהצלחה במקום העבודה חדש. בנסיבות אלו סבר שירות המבחן שמאחר ואין לתלות את האחריות בעיכוב בנאים, וכדי למנוע הימשכות ההליך לחינם, יש להורות על סיום ההליך תוך קבלת המלצה(IService) השירות המבחן להטיל על הנאשם צו מבחן לשנה והתחייבות. עוד ש弁 ששירות המבחן והמליץ על ביטול הרשותה.

12. בטענותה לעונש צינה המאשימה שאמנם, הנאשם אינו האחראי לכך שלא שולב בקבוצה שיקומית. עם זאת, כפי שבית המשפט ציין בדיון קודם, חומרת העבירה אינה מאפשרת קבלת המלצות שירות המבחן. בפועל, הנאשם מצוי באותו מצב רגשי כפי שהוא בעת ביצוע העבירה וכן המלצת שירות המבחן אינה מובנת. על בית המשפט להתייחס לחומרת העבירה בשים לב למוגבלותו של אחיו הנאשם. בנוסף, לא הוכחה פגיעה קונקרטית בנאשם ואין לקבל את הטענה התיאורטיבית אודות פגעה כזו בשל גילו של הנאשם. לטענתה המאשימה גם סוג העבירות אינו אפשר את ביטול ההרשעה, באופן שישדר מסר סלחני כלפי מעשה כה חמור, ובניגוד לאיןטרס הציבורי. בשים לב לאמור בבקשתה המאשימה להטיל על הנאשם עונש של 6 חודשים מאסר שירותה בעבודות שירות.

13. בטענותיו לעונש טען הסגנור שהיעדר השילוב בקבוצה השיקומית לא היה בשל הנאשם אלא בשל קושי לאתר מנטור ושל הסגרים. בפועל, מאז העבירה בגינה הואשם, לפני שלוש שנים, לא עבר הנאשם על עבירה נוספת ועל כן אין לייחס את האחריות בכך לנאשם ויש לקבל את המלצת שירות המבחן במלואה.

14. באשר לסוגיית אי ההרשעה טען הסגנור שגם אם לא הוכחה פגעה תעסוקתית בנאשם, הרי שהוא יפגע נפשית באופן חמור מהרשעתו, וכן יקרה במקרה הנדון. הפגיעה תהא בשיקומו של הנאשם ובביחומו העצמי והנאשם עווה ככל שביכולתו כדי להשתקם ולשקם את מצבו הנפשי.

מתחם העונש ההולם:

15. בפסקה נקבע כי בעת עיסוקו בעבירות אלימות, על בית המשפט להבהיר שהשימוש באלים כאמצעי לפתרון בעיות, הינו אמצעי כוחני ורסני, ומכוון עליו לשרשו ולמגרו. ראו: ע"פ 6560/15 סריס נ' מדינת ישראל (2.5.16); ע"פ 1554/13 פלוני נ' מדינת ישראל (19.5.15); ע"פ 5794/13 מדינת ישראל נ' שיכה (2.4.14).

16. בע"פ 7878/09 מדינת ישראל נ' פלוני (לא פורסם, 3.8.2010) נקבע כי:

"האלימות מכוסמת בידיות חברותנו, ועלינו להסביר מלחמה כנגד אלו הנוטלים חרות לפעול באלים כאמצעי הژלות. במסגרת מלחמה זו שומה על בתי המשפט להכבד את הענישה על ערביינים אלו. חברותנו הפכה להיות חברה אלימה, ותרומתה של בית-המשפט למלחמה באלים היא בהטלת עונשים ראויים... שישקפו ערכיהם של תגמול והרתעה".

17. עיון בפסקה העוסקת בעבירות תקיפה הגורמת חבלה ממשית מעלה כי טווח הענישה נع בטווח רחב המושפע מנסיבות המקרה, חומרת התקיפה, הנזקים שנגרמו ממנו והשאלה האם התקיפה נבעה מהतגברות מוקדמת.

18. להלן גזרי דין שמצאתים רלוונטיים לקביעת מתחם העונשה ההולם במקרה שלנו:

19. ברע"פ 7734/12 טימור מגידוב נגד מדינת ישראל (נבו, 28.10.2012) אושר עונש מאסר בפועל למשך 11 חודשים לצד עונשה נלוית ופיצוי למתלוננים בשל תקיפת 2 מתלוננים באגروفים כאשר אחד מהמתלוננים הותקף באמצעות מכת בקבוק לرأسו ובחפץ נוספת. המתלוננים נזקקו לטיפול רפואי.

20. ברע"פ 3555/16 אילן יחיה סברי נ' מדינת ישראל (נבו, 4.5.2016) אישר בימ"ש העליון מתחם שונה לשני אחים שהואשמו בתקיפה אלימה במרקול שכונתי בה캐ה במקל עץ, סטירות, הפללה לרצפה, אגרופים ובעיטות. ביחס לנאים שמעורבבו גדולה יותר נקבע מתחם עונשה הנע בין 4-12 חודשים מאסר לצד עונשה נלוית וביחס לנאים השני נקבע מתחם הנע בין 10-12 חודשים מאסר בפועל לצד עונשה נלוית. בשים לב לנentionם האישיים של הנאים נגזר עונשו של הנאשם הראשון ל- 4 חודשים מאסר ואילו הנאשם השני נדון ל-2 חודשים מאסר שירותו בעבודות שירות.

21. בע"פ 13-02-53061 נתן נ' מדינת ישראל (נבו, 30.5.2013) אושר עונש מאסר למשך 5 חודשים לצד מע"ת ופיצוי על נאים שהייתה במתלון באגרוף בפנים, דחף אותו, בוט בו בידו ודקר אותו באמצעות חפץ חד בירך.

22. בת"פ 1157-09 מדינת ישראל נ' חסן אל עביד (נבו, 13.05.2013) נגזר על הנאשם עונש של 11 חודשים מאסר בפועל לצד עונשה נלוית בשל כך שהייתה את המתלון באמצעות בקבוק, עד שניגר דם מראשו, ולאחר נפילת המתלון אריצה הכה את המתלון בעיטות ובאמצעות כיסא. ערעור על גזה"ד נדחה.

23. באשר לנسبות הקשורות בביצוע העבירה, הרי שהמדובר באירוע תקיפה קשה ביותר בו נטל הנאשם בקבוק זכוכית ושבר אותו על ראשו של אחיו המתלון אשר מראו זב דם. לאירוע מסווג זה פוטנציאלי נזק חמור, ובמzd גדול הסטיים האירוע בתוצאה שלא הובילו לפצעה חמורה יותר או אשפוזו של המתלון. בנוסף, יש להתייחס בחומרה לתקיפת המתלון, אדם בעל מוגבלות פיזית, כאשר בפסקה נודעת חומרה יתרה לתקיפתו של אדם חסר ישע או אדם בעל מוגבלות. מן העבר השני, אין להתעלם מכך שהמדובר בזוג אחים שיחסיהם מורכבים ביותר. הנאשם חש עצמו כמו שנפגע רבות מהמתלון בכל מהלך חייו וכי מי שנאלץ להסתתר מפניו. אין בכך להוות הצדקה למשעים, אך אין ספק שגם לדעת גורמי המקצוע, קיימת מרכיבות הדדיות במקרה דנן. בנוסף, התקיפה אירעה לאחר שימושו של הנאשם באלכוהול, ולדעת שרות המבחן אף היא חריגה להתנהגותו של הנאשם.

24. בשים לב כאמור סבורני, כי מתחם העונש ההולם הינו החל מצו של"צ ומאמסר על תנאי ועד 8 חודשים מאסר, שיכול וירוצו על דרך עבודות השירות, זאת לצד מאסר על תנאי ופיצוי.

סוגיות ביטול הרשותה

25. סוגיות אי הרשותה מעוגנת בסעיף 192א לחס"פ, וכן סעיף 71א(ב) ובסעיף 1(2) לפકודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, אשר בכולם הוסמך בית המשפט ליתן צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, תוך הימנעות מהרשותה.

26. בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל פ"ד, נב(3) 337 נקבע כי באופן כללי, משוחוכ ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם, זולת מקרים יוצאי דופן בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאים

מן ההרשה לבין חומרתה של העבירה (ראו: סעיף 6 לפסק דין של כב' השופט דורנר).

עוד נקבע בפרשת **כתב הנ"ל** כי מטרת השימוש בסעיף זה לחוק היא שיקומית, והוא טובא מכלול השיקולים לפטור את הנאשם מהרשה. בפסה"ד נקבע כי "עשה שימוש בכל' זה כאשר יתקיימו שני תנאים אלו במצטבר:

א. הרשעה טוביל לפגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

ב. סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על הרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים שפורטו בפסה"ד.

28. בפסקה מאוחרת נקבע שאי הרשעתו של הנאשם, שאשמו הוכחה, היא חריג לכלך שכן יש בה מימד של פגעה בעקרון השוויון בפני הדין. לפיכך נקבע שבתי המשפט מצוים לעשות שימוש מושכל וזהיר בסמכות שניתנה להם על פי סעיף 71(ב) לחוק העונשין ולהימנע מהרשות נאשם רק במקרים חריגים בהם מתקיימות נסיבות מיוחדות מצדיקות זאת, וזאת בכדי למנוע פגעה מהותית בעקרון השוויון בפני החוק ובשיקולי ענישה אחרים (ראו בהרחבה: ע"פ 1082/06 **micahel shoraki נ' מדינת ישראל נ' מדינת ישראל** (20.6.06); וכן השוו אודות השימוש החריג בסעיף אי הרשעה: רע"פ 1666/05 **יאיר סטבסקי נ' מדינת ישראל** (24.03.05); ע"פ 1042/03 **מצרפלס שותפות מוגבלת בעמ (1974) נ' מדינת ישראל**, נח(1) 721)).

29. בע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד נד(3), 685, (17.8.00) נקבע כי: "משמעות בית המשפט לשקל אימתי יחיל את הכלל המדבר בחומרת הרשעה ומתי יחיל את החריג בדבר הימנעות מהרשות, נדרש איזון שיקולים המעיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותו האינדיבידואלית של הנאשם... במאזן השיקולים האמור גובר בדרך כלל השיקול הציבורי ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויצאות דופן ביותר תצדקה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך הרשות העבריין, זאת, לרוב, כאשר עלול להיווצר חיס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מההרשות לדין לבין חומרתה של העבירה והנזק הצפוי לעבריין מההרשות".

30. בספרו **על סדר הדין בפליליים** (חלק שני, תשס"ג, 1105) ציין המלמד קדמי כי "בנסיבות נדירות, ביותר, כאשר יש בעצם הרשות ממשום תגובה חריפה באורח קיצוני למעשה העבירה מחד גיסא, ובנסיבות העניין אין מקום לענישה אלא להעמידה במבחן. נסיבות נדירות כאלה נוצרות בדרך כלל על רקע נסיבות אישיות - כגון: גיל, מצב בריאות, מוצא משפחתי - כאשר הרשות כמוות 'כמכת מוות' לנאים".

31. עוד נקבע בפסקה שאחד השיקולים המהותיים שייטו את הcpf לטובת אי הרשות הינו כאשר בית המשפט משתכנע שהנאשם הפנים את חומרת מעשיו והביע חרטה לגביםם (ראו: ת"פ 40200/99 **מדינת ישראל נ' שלמה איזנברג** (10.02.04)).

32. במקרה דנן, קיימת המלצה לבטל הרשות, ואולם, הנאשם נטל אחריות מלאה לביצוע המעשים, הצר עליהם והביע חרטה מלאה על אובדן השליטה. הנאשם הביע רצון ונשכנע לבצע שינוי

בחיו. ציינתי, כי ניכר שהמעשה נעשה בהשפעת אלכוהול ולא בשל אלימות מושרשת הטמונה בנאשם. בנוסף, הנאשם הסכים לחתת חלק בהליך שיקום ואלמלא הקשי באיתור מסגרת מתאימה עבورو, הוא היה נוטל חלק בהליך שכזה. ואולם, נוכח חומרת האירוע, לא סברתי כי ניתן יהיה לשקל אפשרות זו לביטול הרשעה, בשלב זה, ומבליל שהנאשם שולב בהליך טיפול מתאים -שירות המבחן ידועה בתום הטיפול אודוטיו.

.33. מובהר, כי אין בכך כדי לקבוע עמדה באשר לאופן בו ראי שיסתיים ההליך, אלא שבנסיבות בהן הנאשם טרם שולב בטיפול, מסיבות שאינן תלויות בו, ושרות המבחן ממליץ על סיום ההליך מבליל להרשיע את הנאשם זאת לצד המלצה בדבר צו מבחן, ישנו מקום לדוחות הדיון בפרשת העונש עד להשלמת ההליך הטיפולי, ובוחנת אופן התקדמות הנאשם בו, בטרם ייגזר עונשו.

.34. הדיון ידחה ליום 19.5.2022 ساعה 12:00

.35. תסקير משלים יוגש עד ליום 17.5.2022

.36. המחירות תשלח העתק ההחלטה לשירות המבחן.

ניתן היום, ט"ז אדר א' תשפ"ב, 17 פברואר 2022, בנסיבות המאשימה הנאשם ובא כוחו.